

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN XUÂN THÀNH

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN
CÁC TRƯỜNG DẠY NGHỀ TỈNH PHÚ THỌ
THEO CHUẨN NGHỀ NGHIỆP

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN XUÂN THÀNH

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN
CÁC TRƯỜNG DẠY NGHỀ TỈNH PHÚ THỌ
THEO CHUẨN NGHỀ NGHIỆP

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 9140114

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. PGS.TS. Trần Khánh Đức**
- 2. GS. TSKH. Nguyễn Văn Hộ**

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các kết quả nêu trong luận án là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kì công trình nào khác.

Tác giả luận án

Nguyễn Xuân Thành

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC.....	ii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	iii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Các luận điểm bảo vệ	6
9. Đóng góp mới của luận án	7
10. Bố cục luận án.....	7
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CÁC	
TRƯỜNG DẠY NGHỀ THEO CHUẨN NGHỀ NGHIỆP	8
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	8
1.1.1. Những nghiên cứu trên thế giới	8
1.1.2. Những nghiên cứu ở Việt Nam	12
1.2. Một số khái niệm cơ bản	17
1.2.1. Nhà trường và trường dạy nghề	17
1.2.2. Đội ngũ và đội ngũ giáo viên dạy nghề.....	18
1.2.3. Chuẩn và chuẩn nghề nghiệp giáo viên dạy nghề	20
1.2.4. Phát triển	21
1.2.5. Phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp.....	22
1.3. Đặc điểm nghề nghiệp của đội ngũ giáo viên và yêu cầu năng lực đối với giáo viên trường dạy nghề	24
1.3.1. Về lao động nghề nghiệp của giáo viên trường dạy nghề	24

1.3.2. Về vị trí việc làm của giáo viên dạy nghề	25
1.3.3. Những yêu cầu về phát triển nghề nghiệp của đội ngũ giáo viên dạy nghề	26
1.3.4. Tiêu chuẩn chung và trình độ chuẩn được đào tạo của giáo viên dạy nghề	27
1.3.5. Chuẩn chuyên môn, nghiệp vụ của giáo viên các trường dạy nghề	27
1.4. Phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp theo mô hình quản lý nguồn nhân lực	28
1.4.1. Một số mô hình quản lý nguồn nhân lực	28
1.4.2. Mục đích và ý nghĩa của phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	33
1.4.3. Yêu cầu phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	37
1.4.4. Nội dung phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	40
1.4.5. Chủ thể phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	46
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	48
1.5.1. Nhóm các yếu tố khách quan	48
1.5.2. Nhóm các yếu tố chủ quan	52
Kết luận chương 1	54
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CÁC TRƯỜNG DẠY NGHỀ TỈNH PHÚ THỌ THEO CHUẨN NGHỀ NGHIỆP.....	
2.1. Khái quát chung về các trường dạy nghề của tỉnh Phú Thọ	55
2.1.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế- xã hội của tỉnh Phú Thọ	55
2.1.2. Tình hình giáo dục nghề nghiệp tỉnh Phú Thọ	57
2.2. Tổ chức khảo sát thực trạng đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề tỉnh Phú Thọ	60
2.2.1. Mục đích khảo sát	60
2.2.2. Nội dung khảo sát	60
2.2.3. Phạm vi, đối tượng khảo sát	60

2.2.4. Phương pháp khảo sát và xử lý kết quả khảo sát	61
2.3. Kết quả khảo sát thực trạng đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề tại tỉnh Phú Thọ theo chuẩn nghề nghiệp và phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	62
2.3.1. Thực trạng đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề tỉnh Phú Thọ theo chuẩn nghề nghiệp.....	62
2.3.2. Kết quả khảo sát thực trạng phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề tỉnh Phú Thọ theo chuẩn nghề nghiệp	90
2.3.3. Thực trạng yếu tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp.	95
2.4. Đánh giá chung về thực trạng đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp của tỉnh Phú Thọ.....	97
2.4.1. Ưu điểm.....	97
2.4.2. Hạn chế.....	97
2.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế	98
Kết luận chương 2	100
Chương 3. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN CÁC TRƯỜNG DẠY NGHỀ TỈNH PHÚ THỌ THEO CHUẨN NGHỀ NGHIỆP	101
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp	101
3.1.1. Bảo đảm đúng chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước	101
3.1.2. Đảm bảo yêu cầu chuẩn nghề nghiệp trong giai đoạn hiện nay.....	101
3.1.3. Đảm bảo tính khoa học.....	102
3.1.4. Đảm bảo tính thực tiễn và khả thi	103
3.1.5. Đảm bảo tính thống nhất	104
3.2. Các biện pháp cụ thể về phát triển đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề tỉnh Phú Thọ theo chuẩn nghề nghiệp	105
3.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức của cán bộ, giáo viên về phát triển đội ngũ giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp.....	105
3.2.2. Xây dựng quy hoạch và kế hoạch phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp.....	113

3.2.3. Xây dựng quy chế tuyển dụng và sử dụng giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp.....	118
3.2.4. Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên dạy nghề theo Chuẩn nghề nghiệp	127
3.2.5. Chỉ đạo đổi mới phương pháp đánh giá giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp.	133
3.2.6. Đảm bảo các điều kiện để phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp.....	139
3.3. Khảo nghiệm và thử nghiệm các biện pháp đã đề xuất.....	145
3.3.1. Khảo nghiệm các biện pháp đã đề xuất.....	145
3.3.2. Thử nghiệm một số biện pháp.....	151
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	163
1. Kết luận	163
2. Kiến nghị	164
CÁC CÔNG TRÌNH LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ	167
TÀI LIỆU THAM KHẢO	168
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Thực trạng đội ngũ giáo viên các trường dạy nghề tỉnh Phú Thọ	59
Bảng 2.2:	Kết quả khảo sát về thực hiện các tiêu chí Năng lực chuyên môn	62
Bảng 2.3:	Kết quả khảo sát về Năng lực sư phạm của giáo viên dạy nghề	68
Bảng 2.4:	Kết quả khảo sát về Chuẩn bị dạy học của giáo viên dạy nghề	70
Bảng 2.5:	Kết quả về Thực hiện giảng dạy của giáo viên dạy nghề	72
Bảng 2.6:	Kết quả khảo sát về Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập	74
Bảng 2.7:	Kết quả khảo sát về Quản lý hồ sơ dạy học của giáo viên	76
Bảng 2.8:	Kết quả khảo sát về Xây dựng chương trình dạy học của giáo viên dạy nghề	77
Bảng 2.9:	Kết quả khảo sát Xây dựng, thực hiện kế hoạch dạy học của giáo viên dạy nghề	79
Bảng 2.10:	Kết quả khảo sát về Quản lý học sinh của giáo viên dạy nghề	81
Bảng 2.11:	Kết quả khảo sát về Hoạt động xã hội của giáo dục dạy nghề	83
Bảng 2.12:	Kết quả khảo sát về năng lực phát triển nghề nghiệp của giáo viên dạy nghề	85
Bảng 2.13:	Kết quả khảo sát về Phát triển năng lực người học cho người học	87
Bảng 2.14:	Kết quả khảo sát về Năng lực nghiên cứu khoa học của giáo viên	88
Bảng 2.15:	Thực trạng nhận thức về mục đích, ý nghĩa của phát triển đội ngũ giáo viên trường dạy nghề	90
Bảng 2.16:	Thực trạng quy hoạch phát triển ĐNGV các trường DN theo chuẩn nghề nghiệp	92
Bảng 2.17:	Kết quả khảo sát thực trạng quản lý và sử dụng, đánh giá ĐNGV các trường DN đảm bảo hợp lý, phù hợp để nâng cao hiệu quả làm việc của giáo viên	93
Bảng 2.18:	Thực trạng yếu tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp	95
Bảng 3.1:	Đánh giá sự cần thiết của các biện pháp đề xuất	146
Bảng 3.2:	Đánh giá sự khả thi của các biện pháp đề xuất	148
Bảng 3.3:	Tổng hợp khảo nghiệm về tính cần thiết và tính khả thi	150

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH

Hình 1.1.	Mô hình Guest	30
Hình 1.2.	Mô hình Leonard Nadle	31
Hình 1.3.	Mô hình phát triển đội ngũ giáo viên dạy nghề theo chuẩn nghề nghiệp....	38
Hình 3.1.	Sơ đồ các biện pháp được lựa chọn thử nghiệm.....	153

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày nay, trước sự phát triển mạnh mẽ của khoa học- công nghệ trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 thì vai trò của giáo dục và đào tạo nói chung và giáo dục nghề nghiệp nói riêng vô cùng quan trọng. Tổ chức quốc tế về Giáo dục, Văn hóa và Khoa học (UNESCO) đã coi vai trò của giáo dục, đào tạo như “là phát triển tiềm năng con người, là đòn bẩy mạnh mẽ nhất để tiến vào tương lai”.

Các nước trên thế giới đều chú trọng đầu tư vào giáo dục, đào tạo trong đó có giáo dục nghề nghiệp nhằm tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ mục tiêu phát triển bền vững. Ở Việt Nam, Đảng ta rất coi trọng vai trò của giáo dục & đào tạo nói chung và giáo dục nghề nghiệp nói riêng. Nghị quyết 29/TW-NQ về đổi mới căn bản và toàn diện Giáo dục và đào tạo đã chỉ rõ: “Đối với giáo dục nghề nghiệp, tập trung đào tạo nhân lực có kiến thức, kỹ năng và trách nhiệm nghề nghiệp. Hình thành hệ thống giáo dục nghề nghiệp với nhiều phương thức và trình độ đào tạo kỹ năng nghề nghiệp theo hướng ứng dụng, thực hành, bảo đảm đáp ứng nhu cầu nhân lực kỹ thuật công nghệ của thị trường lao động trong nước và quốc tế”.

Chính phủ chỉ đạo GDNN trong Chiến lược phát triển giáo dục 2010-2020 với các mục tiêu: “Hoàn thiện cơ cấu hệ thống giáo dục nghề nghiệp và đại học; điều chỉnh cơ cấu ngành nghề và trình độ đào tạo, nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu nhân lực, nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu nhân lực cho phát triển kinh tế- xã hội; đào tạo ra những con người có năng lực sáng tạo, tư duy độc lập, trách nhiệm công dân, đạo đức và kỹ năng nghề nghiệp, năng lực ngoại ngữ, kỹ luật lao động, tác phong công nghiệp, năng lực tự tạo việc làm và khả năng thích ứng với những biến động của thị trường lao động và một một phận có khả năng cạnh tranh trong khu vực và thế giới.” Luật Giáo dục nghề nghiệp 2014 cũng đã khẳng định chính sách: “Phát triển hệ thống giáo dục nghề nghiệp mở, linh hoạt, đa dạng theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, dân chủ hóa, xã hội hóa và hội nhập quốc tế, liên thông giữa các trình độ giáo dục nghề nghiệp và liên thông với các trình độ đào tạo khác.

Xác định được vai trò quan trọng của đội ngũ giáo viên trong các trường dạy nghề, Thông tư 08/2017/TT-BLĐ-TB&XH ngày 10/3/2017 đặt ra nhiều yêu cầu